

אמנם, לבא אל מחוז החפץ האדיר והקדוש, ישוב א"י, המתחולל ברוח כביר בלבב רבים מאתבי ומחבקי עפר אה"ק מרחוק ומקרוב, זה הדרך וזה המעשה. והי' עמנו נעשה ונצליח, והאדמה לא תשם —

מי לא יבין כי כל עוד לא נמצא כמה מאות בעלי בתים מבני ישראל אחוז כל אחד בבית אחוזה אי אפשר להתחיל בקניית שדות לזרעה וחרישה, בעוד אשר העם כולו יושב בשכירות בבתי ישמעאלים, מתחלפים ונדחים ומטולטלים משנה לשנה. אשר לפי רבות העם, הן מבני עמנו, הן מאומות אחרות המתרבים גם הם, מתיקרים הדירות מאד מאד. ובני הנכר, ראשית מלאכתם לקנות חצרות ולבנות בתים כי יודעים שזה עיקר אחיזתם בארץ הלזו. ובני ישראל לא נתנו את לבם עד כה כלל לדבר הזה, בלתי יחידים אחדים מגבירי חו"ל שזיכם ה' ויש להם איזה חצרות בתוך העיר, וזולת זה לא הי' נחלה לישראל באדמת הקדש עד בא עת לחננה, ונפתחו שערי ירושלם מחוץ לעיר, ובאה שדה אחת למקנה ביד ששה יחידים מבני עמינו לפני עשר שנים,⁸⁵ וקנוה במחיר שלשים פרוטות (5 קאפ"כ) כל אמה מרובעת, ושאה שממה גם בידם ארבע שנים עד שזיכה ה' אותי לקנות באלף גרוש מאתיים וחמשים אמה, בטבת תרכ"ט. וכינן שקניתי החלק באה התעוררות בלבבי ולבב ששה האנשים ההם להשתתף בפריטי לבנות שבעה בתים בשלש שנים וקראנו שם המקום נחלת שבעה, אשר כעת ב"ה כחמשים בתים בנויים שמה לבני ישראל. ויש לנו בית המדרש הגדול ומפואר בקרבת המקום, ולספרדים הדירים שמה ביהמ"ד מיוחד. וכל אמה נמכרת שם כעת בעשרה ובחמשה עשר גם בעשרים גרוש. ושכר דירות ביוקר מאד במקום הזה, כי עומד המקום על דרך יפו מול נחלת ממשלת רוסיי⁸⁶ המלאה בנינים נפלאים והיכלי מלך. ולמן היום אשר החלונו לבנות שמה, יבנו מסביב בתים רבים גדולים מחמדי עין. ויש שם חנויות מוכרות כל, לא תחסר כל.

ולפני שנתיים, בעזרת בונה ירושלים, כוננו ידי חברה מאה שערים אשר רבות עמלתי בה, וב"ה עמלי עשה פרי. ועתה כחמשים בתים גדולים וטובים בנויים בשדה החברה, וביהמ"ד גדול ומפואר, ובשבוע שעבר הי' חנוכתו.⁸⁷ ואין לתאר גודל השמחה ששמחו יחד כל מאה וחמשה ושלשים בני החברה וכל בני העיר, אשר אומרים כולם, אין זה כי אם פתח גאולה. ולא בא על זה מחו"ל אף קשיטה אחת, וכל נומר נמכר בשלשים וארבעים ר"כ ריוח על הקרן. בחדש אייר העבר עפ"י בקשת רבים, יסדתי בעזר ה' חברה בשם אבן ישראל.

85. מזה יוצא שמגרש נחלת שבעה נקנה בשנת תרכ"ו.

86. המגרש הרוסי שנקנה בשנת תרי"ח. לפי סיפוריהם של זקני ירושלים שלמו בעד שטח האדמה שק אורז.

87. את בית המדרש בנה ר' יהושע גולדזאנד מטארנה. על חנוכתו באה ידיעה ב"חבצלת" שנה ר', גליון 8 (י"ב כסלו, תרל"ו), ובה נאמר: "בתשואות שמחה חגגו בני החברה את חנוכת הבית, ורבים מעדת ישראל תושבי עירנו, גדוליה ונכבדיה, לקחו חלק בשמחתם, והמון רב למאד מאחינו בני ישראל נאסף ביום הזה על המקום ההוא אשר לסני שנתים ימים שממת עולם כסתהו, ומפחד שודדים לא נסה איש יחידי הצג כף רגליו עליו".